

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κατάλογος σχημάτων, πινάκων, πλαισίων και χαρτών	17
Λίγα λόγια για τους συγγραφείς	19
Προλεγόμενα	21
Εισαγωγή	27
ΜΕΡΟΣ Ι • ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 • Παίγνια στα οποία επιδίδονται οι πολιτικοί	35
Το παίγνιο της πολιτικής	35
Στοιχεία του παιγνίου	36
Το συνεχές φάσμα «καταστροφή-διευθέτηση-μεταστροφή»	37
Εξάλειψη: Η πολιτική της καταστροφής	40
Μήλιοι και Αθηναίοι	40
Συνάφεια με τη νεότερη πολιτική	43
Το λιοντάρι και η αλεπού: Η πολιτική του έθνους-κράτους	46
Machiavelli: Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα	47
Συνάφεια με τη σύγχρονη πολιτική	49
Πολιτική ανυπακοή: Η πολιτική της ηθικότητας	52
Thoreau: Πολιτική ανυπακοή	53
Συνάφεια με τη νεότερη πολιτική	56
Συμπέρασμα	57
Προτεινόμενα αναγνώσματα	59
Βασικοί όροι	60
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 • Πολιτική και επιλογή	63
Πέντε σημαντικά θέματα	63
Επεξεργασία του θέματος	65
Αξίες, γεγονότα και κρίση	67
Ο Σωκράτης και ο ηθικός βίος: Πολιτική υποχρέωση στην αρχαία Αθήνα	68
Η επιλογή του Σωκράτη	68
Θέτοντας υπό κρίση την επιλογή του Σωκράτη	71
Ο Madison, η νέα πολιτεία και η θεωρία του φεντεραλισμού (ομοσπονδισμού):	
Ο αγώνας για ένα δημιουργικό επίτευγμα στη νεότερη πολιτική	74
Το πρόβλημα: Η εναρμόνιση της ελευθερίας με την εξουσία	74
Η λύση του Madison	76
Συνεχιζόμενες προσπάθειες για την εναρμόνιση της ελευθερίας και της εξουσίας	79

Ο Γερμανός πολίτης και το ναζιστικό καθεστώς: Μπορούν οι σύγχρονοι πολίτες να σηκώσουν το βάρος της ελευθερίας;	80
Η κατάσταση στη Γερμανία	82
Μαθήματα από τη ναζιστική εμπειρία	85
Ο John F. Kennedy και η πυραυλική κρίση της Κούβας: Οι κίνδυνοι που ενέχει η επιλογή στην πυρηνική εποχή	86
Εξετάζοντας τις εναλλακτικές λύσεις	87
Κάνοντας την επιλογή	90
Η απόφαση για εισβολή στο Ιράκ: Οι κίνδυνοι από την ανακριβή πληροφόρηση και οι εσφαλμένες υποθέσεις	93
Το ιστορικό συγκείμενο	94
Αιτιολογήσεις της εισβολής του 2003	95
Τι πήγε στραβά;	96
Συμπέρασμα	99
Προτεινόμενα αναγνώσματα	100
Βασικοί όροι	102
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 • Πολιτική επιστήμη: Συνιστώσες, μελήματα και διαφιλονικούμενα ζητήματα	105
Η βασική δομή της πολιτικής επιστήμης	106
Οι τρεις μείζονες συνιστώσες της πολιτικής επιστήμης	108
Η ηθική συνιστώσα	109
Η εμπειρική συνιστώσα	110
Η ορθοπρακτική συνιστώσα	111
Τα τέσσερα βασικά μελήματα της πολιτικής επιστήμης	112
Ηθικές συστάσεις	112
Εμπειρική κατανόηση	115
Ορθοπρακτική κρίση	116
Ενσωμάτωση σε ενιαίο θεωρητικό πλαίσιο	117
Διαφιλονικούμενα ζητήματα που εξακολουθούν να υφίστανται στην πολιτική επιστήμη	122
Η αναζήτηση της αγαθής πολιτικής ζωής	122
Η αναζήτηση μιας επιστήμης της πολιτικής	124
Καθοδήγηση των ηγετών κρατών και των πολιτών	130
Προς μια ενιαία επιστημονική πειθαρχία της πολιτικής επιστήμης	132
Συμπέρασμα	133
Προτεινόμενα αναγνώσματα	134
Βασικοί όροι	136
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 • Το φυσικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον της πολιτικής	139
Προτάσεις και προκλήσεις	139
Ο φυσικός κόσμος όπου ζούμε	143

Μοτίβα αύξησης του πληθυσμού	143
Πεπερασμένοι πόροι	146
Τα βιολογικά, φυσιολογικά, ψυχολογικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά μας	149
Ανθρώπινες ανάγκες	150
Συνεργασία και σύγκρουση	150
Οι κοινωνικές κοινότητες που έχουμε οικοδομήσει	153
Το κοινωνικοψυχολογικό περιβάλλον της πολιτικής	153
Το οικονομικό περιβάλλον της πολιτικής	154
Το κοινωνιολογικό περιβάλλον της πολιτικής	157
Το επιστημονικό και τεχνολογικό περιβάλλον της πολιτικής	164
Το ιστορικό πλαίσιο της πολιτικής	167
Το πολιτισμικό σύμπαν που έχουμε δημιουργήσει	170
Ο πολιτισμός του Διαφωτισμού	171
Επιτυγχάνοντας μια πολιτισμική ισορροπία	172
Συμπέρασμα	174
Προτεινόμενα αναγνώσματα	175
Βασικοί όροι	177
 ΜΕΡΟΣ II • ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ	179
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 • Η αναζήτηση της αγαθής πολιτικής ζωής	181
Κλασική ελληνική σκέψη: Η αναζήτηση της πολιτικής αριστείας	182
Πλάτωνας: Η δικαιοσύνη ως αρμονία των τάξεων και η διακυβέρνηση από τους φιλοσόφους-βασιλείς	182
Αριστοτέλης: Συνταγματικό κράτος και κυριαρχία της μεσαίας τάξης	184
Ο χριστιανισμός και η αγαθή πολιτική ζωή	186
Αυγουστίνος: Ατελής εγκόσμια ειρήνη, τάξη και δικαιοσύνη	186
Θωμάς Ακινάτης: Συντάγματα, δίκαιο, κοινό καλό και λόγος	188
Αναγέννηση: Ο Niccolò Machiavelli και η αναζήτηση μιας ενάρετης πολιτείας	191
Η νεότερη πολιτική σκέψη	194
Thomas Hobbes: Η ανάγκη για έναν ανώτατο κυρίαρχο ηγέτη	195
John Locke: Λαϊκή, περιορισμένη, υπεύθυνη, αντιπροσωπευτική κυβέρνηση	197
Jean-Jacques Rousseau: Λαϊκή κυριαρχία μέσω της γενικής βούλησης	199
Edmund Burke: Διακυβέρνηση βάσει κανονιστικού συντάγματος	201
Mary Wollstonecraft: Φεμινισμός, εκπαίδευση και τα δικαιώματα των γυναικών	203
John Stuart Mill: Ωφελιμισμός και ελευθερία	206
Karl Marx: Η επίτευξη της καθολικής χειραφέτησης του ανθρώπου μέσω του κομμουνισμού	209
Ο 20ός αιώνας και η σύγχρονη πολιτική φιλοσοφία	210
Συμπέρασμα	214
Προτεινόμενα αναγνώσματα	216
Βασικοί όροι	217

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 • Φιλελεύθερη δημοκρατία	219
Προς έναν ορισμό της φιλελεύθερης δημοκρατίας	220
Τα ιδεώδη της φιλελεύθερης δημοκρατίας	222
Λειτουργικά ιδεώδη	223
Οι απαρχές της φιλελεύθερης δημοκρατίας	227
Φιλελευθερισμός, καπιταλισμός και δημοκρατία	230
Ο μεταβαλλόμενος χαρακτήρας του φιλελευθερισμού και της δημοκρατίας	233
Ο μεταβαλλόμενος χαρακτήρας της δημοκρατίας	233
Παραλλαγές του φιλελεύθερου δημοκρατικού ιδεώδους	235
Αμερικανοί φιλελεύθεροι	236
Αμερικανοί συντηρητικοί	237
Αξιολόγηση της φιλελεύθερης δημοκρατίας	238
Η υπεράσπιση της φιλελεύθερης δημοκρατίας	238
Μια σύγχρονη πρόκληση για τη φιλελεύθερη δημοκρατία: Ασφάλεια έναντι ελευθερίας	240
Η επίθεση στη φιλελεύθερη δημοκρατία: Αριστερά και δεξιά	242
Επανεξετάζοντας την περίπτωση του συντηρητισμού	248
Συμπέρασμα	250
Προτεινόμενα αναγνώσματα	253
Βασικοί όροι	255
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 • Δημοκρατικός σοσιαλισμός και κομμουνισμός:	
Ιδεολογίες της αριστεράς	257
Δημοκρατικός σοσιαλισμός	259
Προς έναν ορισμό του δημοκρατικού σοσιαλισμού	259
Τα ιδεώδη του δημοκρατικού σοσιαλισμού	260
Οι απαρχές του δημοκρατικού σοσιαλισμού	261
Θρησκευτικές ρίζες	262
Ουτοπιστικές ρίζες	264
Μαρξιστικές ρίζες	265
Αναθεωρητικές ρίζες	265
Φαβιανές ρίζες	267
Συνδικαλιστικές ρίζες	268
Μεταρρυθμιστικές ρίζες	268
Ο δημοκρατικός σοσιαλισμός ως πολιτική ιδεολογία: Τα υπέρ και τα κατά	269
Κριτική του δημοκρατικού σοσιαλισμού	269
Η υπεράσπιση του δημοκρατικού σοσιαλισμού	270
Κομμουνισμός	271
Προς έναν ορισμό του κομμουνισμού	271
Τα ιδεώδη του κομμουνισμού	271
Οι απαρχές του κομμουνισμού	275
Karl Marx: Θεμελιωτής θεωρητικός	275

V. I. Lenin: Θεμελιωτής της επαναστατικής στρατηγικής και τακτικής	276
J. Stalin: Θεμελιωτής της σοβιετικής ισχύος	278
Mao Zedong: Θεμελιωτής του κινεζικού κομμουνισμού	279
Ο κομμουνισμός ως πολιτική ιδεολογία και φιλοσοφία: Τα υπέρ και τα κατά	281
Κριτική του κομμουνισμού	281
Η υπεράσπιση του κομμουνισμού	283
Το πρόσφατο παρελθόν και το μέλλον του δημοκρατικού σοσιαλισμού και του κομμουνισμού	285
Δημοκρατικός σοσιαλισμός	285
Κομμουνισμός: Μια ιστορία	287
Συμπέρασμα	289
Προτεινόμενα αναγνώσματα	290
Βασικοί όροι	292
 ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ • ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ, ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	295
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 • Βασικά διλήμματα: Πολιτική μορφή, κουλτούρα και αξίες	297
Ορισμός μιας σειράς από βασικούς όρους	298
Μοτίβα συνεργασίας, διευθέτησης και επίλυσης συγκρούσεων	300
Πολιτική κουλτούρα	302
Η πολιτική κουλτούρα και η διαμόρφωση της πολιτικής	302
Γιατί είναι σημαντική η πολιτική κουλτούρα;	303
Συμφωνία επί των θεμελιωδών αρχών της πολιτικής κουλτούρας	305
Συνταγματικά χαρακτηριστικά	308
Περιορισμένη ή απεριόριστη κυβέρνηση	308
Αντιπροσωπευτική διακυβέρνηση ή άμεση δημοκρατία	309
Διάκριση ή σύνδεση των εξουσιών	311
Φεντεραλισμός ή ενιαία κυβέρνηση	313
Αρχή της πλειοψηφίας	316
Οι αξίες των εθνών ως πολιτικών δρώντων	318
Ασφάλεια και ειρήνη	319
Ελευθερία, ανθρώπινα δικαιώματα και δημοκρατία	322
Δικαιοσύνη, ισότητα και ελευθερία	332
Πρόνοια και οικονομική ευημερία	334
Οι αξίες των λαών	335
Συμπέρασμα	341
Προτεινόμενα αναγνώσματα	342
Βασικοί όροι	344
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 • Αμερικανική πολιτική και διακυβέρνηση	347
Αμερικανική πολιτική κουλτούρα	348
Η αμερικανική πολιτική κουλτούρα και οι παράγοντες που τη διαμόρφωσαν	348
Αμερικανικοί πολιτικοί θεσμοί	353

Το Κογκρέσο	354
Ο πρόεδρος	357
Γραφειοκρατία	370
Το αμερικανικό δικαστικό σύστημα	371
Πέρα από το σύνταγμα: Πολίτες, μέσα ενημέρωσης, κόμματα και εκλογές	377
Πολίτες	378
Ομάδες συμφερόντων	379
Πολιτικά κόμματα και εκλογές	381
Τα μέσα ενημέρωσης	388
Συμπέρασμα	391
Προτεινόμενα αναγνώσματα	392
Βασικοί όροι	393
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10 • Συγκριτική πολιτική	395
Κοινοβουλευτική διακυβέρνηση	397
Η περίπτωση της Μεγάλης Βρετανίας	398
Αυταρχική διακυβέρνηση	406
Η περίπτωση της ναζιστικής Γερμανίας	412
Μεικτά πολιτικά συστήματα	416
Η περίπτωση της κομμουνιστικής Κίνας	416
Αποτυχημένα ή εύθραυστα κράτη	421
Οι περιπτώσεις του Αφγανιστάν και της Σομαλίας	422
Συμπέρασμα	426
Προτεινόμενα αναγνώσματα	427
Βασικοί όροι	428
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11 • Διεθνής πολιτική και παγκόσμια κοινότητα	431
Προκλήσεις μετά τον Β' Παγκόσμιο και τον Ψυχρό Πόλεμο	431
Τρέχοντα πρότυπα συμπεριφοράς και δράσης στη διεθνή πολιτική	434
Το πρότυπο του εθνικού συμφέροντος	434
Ο πρωταρχικός ρόλος της ισχύος	435
Ισορροπία δυνάμεων	437
Η ψυχροπολεμική ισορροπία δυνάμεων	438
Αξιολογώντας τον Ψυχρό Πόλεμο	439
Το κόστος και τα επακόλουθα του Ψυχρού Πολέμου	441
Κυριαρχία	443
Πολυμέρεια	445
Τα Ηνωμένα Έθνη στη θεωρία και στην πράξη	446
Περιφερειακή ολοκλήρωση	455
Παγκοσμιοποίηση	458
Άλλες μορφές συμπεριφοράς και μη κρατικοί δρώντες	460
Ουδετερότητα, μη δέσμευση και απομόνωση	461

Μη κρατικοί δρώντες	461
Συμπέρασμα	465
Προτεινόμενα αναγνώσματα	467
Βασικοί όροι	468

ΜΕΡΟΣ IV • ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ 471

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12 • Πόλεμος και ειρήνη στη σύγχρονη εποχή 473

Ορισμός του πολέμου και της ειρήνης 474

Οι κίνδυνοι και το κόστος του πυρηνικού και του συμβατικού πολέμου 475

Η θανάσιμη απειλή του πυρηνικού πολέμου 475

Οι συνέπειες των συμβατικών πολέμων 477

Το βάρος των εξοπλιστικών δαπανών 479

Οι κίνδυνοι του συστήματος όπου τα κυρίαρχα έθνη-κράτη έχουν κεντρικό ρόλο 484

Η μάχη κατά της τρομοκρατίας και η αντιμετώπιση του κυβερνοπολέμου 486

Η μάχη κατά της τρομοκρατίας 486

Κυβερνοπόλεμος 488

Εναλλακτικές προσεγγίσεις για έναν πιο ειρηνικό κόσμο 489

Μια νέα ισορροπία δυνάμεων 489

Δράσεις τρίτων μερών από τα Ηνωμένα Έθνη 492

Συλλογική ασφάλεια 495

Παγκόσμια οικονομική ολοκλήρωση 497

Ειρήνη μέσω του λειτουργισμού 498

Μη βίαιη πολιτική άμυνα 501

Συμπέρασμα 504

Προτεινόμενα αναγνώσματα 505

Βασικοί όροι 507

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13 • Ο αγώνας για τα ανθρώπινα δικαιώματα 511

Αποσαφήνιση του προβλήματος 512

Ηθικοί και εμπειρικοί παράγοντες 513

Γενοκτονία 514

Ο συνεχιζόμενος ρατσισμός 519

Αδικήματα κατά των γυναικών 521

Εξ αριστερών και εκ δεξιών παραβιάσεις 524

Εναλλακτικές προσεγγίσεις για τη διασφάλιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων 530

Οι προσπάθειες των ισχυρών κρατών 530

Τα Ηνωμένα Έθνη 536

Μη κυβερνητικές οργανώσεις 542

Προσπάθειες όσων στερούνται ελευθερίας 544

Συμπέρασμα 548

Προτεινόμενα αναγνώσματα	549
Βασικοί όροι	551
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14 • Ο αγώνας για οικονομική ευημερία	555
Ορίζοντας την οικονομική ευημερία	556
Ηθικοί και εμπειρικοί παράγοντες	558
Γιατί η φτώχεια εξακολουθεί να υφίσταται	558
Τα αίτια και οι συνέπειες της φτώχειας	562
Το ζήτημα της οικονομικής ανισότητας	564
Ο υπολογισμός του κόστους και των οφελών	565
Εναλλακτικές προσεγγίσεις της οικονομικής ευημερίας	565
Φιλελεύθερος καπιταλισμός και φιλελεύθερη δημοκρατία	566
Ο εξισωτικός κομμουνισμός	569
Μη φιλελεύθερος καπιταλισμός και δεξιόστροφος αυταρχισμός	574
Δημοκρατικός σοσιαλισμός	576
Ο κρίσιμος ρόλος της διεθνούς κοινότητας	579
Διεθνείς οργανισμοί	579
Μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ)	582
Κρατικά προγράμματα διεθνούς βοήθειας	583
Συμπέρασμα	584
Προτεινόμενα αναγνώσματα	586
Βασικοί όροι	587
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15 • Η επιτακτική ανάγκη για οικολογική ισορροπία	591
Ηθικοί και εμπειρικοί παράγοντες	593
Η καταστροφή του στρώματος του όζοντος	593
Υπερθέρμανση του πλανήτη	595
Ρύπανση	600
Εξάντληση πολύτιμων πόρων	601
Κλιματική αλλαγή, περιορισμένοι πόροι και ένοπλες συγκρούσεις	605
Ο κίνδυνος της πληθυσμιακής ανισορροπίας	606
Οι προκλήσεις της οικολογικής πολιτικής	607
Εναλλακτικές προσεγγίσεις στην οικολογική ισορροπία	608
Η φιλελεύθερη προσέγγιση της διατήρησης των πόρων	609
Συγκρατημένος οπτιμισμός και οικονομική ανάπτυξη	611
Το μοντέλο της βιώσιμης ανάπτυξης	615
Η φιλοσοφία της σταθερής οικολογικής κατάστασης	618
Η προσέγγιση του πεφωτισμένου αυταρχισμού	622
Συμπέρασμα	623
Προτεινόμενα αναγνώσματα	625
Βασικοί όροι	626

Συμπέρασμα	631
Το καλύτερο δυνατό σενάριο	633
Το χειρότερο δυνατό σενάριο	635
Ένα προφητικό πλανητικό σενάριο	637
Προτεινόμενα αναγνώσματα	638
 Γλωσσάρι	641
Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία για περαιτέρω μελέτη	657
Ευρετήριο βασικών όρων	661